Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 146. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 2-го СЕРПНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, AUGUST 2, 1984 No. 146. VOL. XCI.

СКВУ І УСКР ЗАКЛИКАЮТЬ ДО ЗМІЦНЕННЯ МАТЕРІЯЛЬНОЇ БАЗИ

Торонто (СКВУ-УСКР). Як уже інформовано, в п'ятницю, 29-го червня ц.р., відбулась зустріч-конференція членів Президій Світового Конгресу Вільних Українців і Української Світової Кооперативної Ради в особах: президент СКВУ д-р Петро Саварин, заступник президента Секретаріяту СКВУ д-р Василь Кирилюк, генеральний секретар інж. Мирон Барабаш і кооператорів: голова Української Світової Кооперативної Ради дир. Омелян Плешкевич, президент Централі Українських Кооператив Америки в ЗСА інж. Дмитро Григорчук, голова Української Кооперативної Ради Канади Василь Ситник, член Контрольної комісії УСКР Павло Олексюк

Вважаючи Світовий Конгрес Вільних Українців найвищою репрезентацією українців в країнах вільного світу, виразником та координатором українських збірних національних стремлінь зі завданням здійснювати ті збірні стремління, приявні на конференції вважають одною з важливіших справ зі збірних зусиль потребу матеріяльних ресурсів.

Світовий Конгрес Вільних Українців звертається з проханням до проводів українських Церков, центральних крайових та місцевих організацій та всіх українців у вільному світі підтримувати та ставати в ряди українських кооператив.

Українська кредитова кооперація має великі можливості розбудови української економіки в поодиноких країнах поселення. За останніх 30 років кредитові кооперативи здобули 600 мільйонів майна та біля 120.000 членів.

Українська Світова Кооперативна Рада звертається до крайових кооперативних проводів та їхніх членів поодиноких кооператив, відкрити ощадностеві конта для СКВУ, активно включитися в організування фондів для праці Світового Конгресу Вільних Українців та тим самим уможливити поодиноким членам складати свої датки на розбудову діяльности СКВУ.

„Черемшина" буде головною атракцією на Союзівці цього тижня

Ансамбль „Черемшина".

Союзівка. Вокальний ансамбль з Монтреалю „Черемшина" і Одарка Полянська, арфа, будуть головною атракцією мистецької кожнотижневої програми на цій відпочинковій Оселі УНСоюзу в кінці цього тижня.

В суботу, о год. 8:30 вечора, „Черемшина" і згадана мисткиня гри на арфі виступлять тут у мистецькій програмі, яку веде конферансьє Союзівки Аня Дилик. До ансамблю входять: Наля Цветков, Лілія Рудич і Клавдія Мельник. Одарка Полянська, 19-річна студентка з Нюарку, Н. Дж., колишня працівниця на Союзівці.

Після мистецької програми „під ясними зорями" Союзівки на відкритій площадці відбудеться забава з танцями під звуки оркестри „Нова Хвиля" з Торонто.

Звичайно „вікенд" на Союзівці розпочинається вже в п'ятницю танцювальною забавою під звуки оркестри Союзівки і солістки Ірени Завалівської. В неділю, 5-го серпня, у залі „Веселки" буде проходити виставка образів мисткині Христини Головчак-Дебаррі.

В кінці наступного тижня, 11-го серпня, тут виступатимуть гумористично-вокальний дует з Чикаго „Лідан", а до забави приграватиме оркестра „Блискавка" з Ню Йорку.

БОЛГАРСЬКІ ШПИГУНИ ПЕРЕБИРАЮТЬ ФУНКЦІЇ СОВЄТСЬКОЇ РОЗВІДКИ

Токіо. Останній шпигунський скандал в Токіо, який закінчився усуненням з тієї країни болгарського високого дипломата, це тільки маленький епізод широкозакроєної шпигунської діяльности болгарських агентів в Японії, які, як виглядає із спостереження політичних і розвідчих спостерігачів, перебирають функцію, принаймні велику частину завдань, своїх совєтських „друзів", зокрема на відтинку технологічного шпигунства і викрадення японських прецизних компюторів.

Йошітака Курозе, керівник японської інвестигаційної агенції, заявив кореспондентам, що уряд знає про посилену шпигунську діяльність „дипломатів" східнього комуністичного бльоку, а також знав про порушення дипломатичних правил болгарським дипломатам, який тільки виконував доручену йому ролю органами КҐБ.

Діяльність КҐБ на території Японії і взагалі на Далекому Сході була дуже підірвана і до певної міри розкрита свідченням майора Станіслава Левченка, який став політичним втікачем і отримав політичний азиль в З'єднаних Стейтах Америки в 1979 році. „Ми дуже добре знаємо, що після втечі Левченка Москва вирішила заступити своїх агентів болгарськими „дипломатами", — заявив кореспондентам згаданий Й. Курозе, і цю справу перевіряють тепер японські органи безпеки.

Японці також достатньо поінформовані про аферу атентату на голову Римо-Католицької Церкви, Папу Івана Павла II, у яку були замішані органи КГБ і болгарська розвідка, а також сам колишній генеральний секретар ЦК КПСС Юрій Андропов, тоді шеф совєтського КГБ. Подібною „діяльністю" займаються не тільки болгари, але також східні німці, чехо-словаки, поляки, кубинці та інші. Японські органи безпеки мають навіть інформації, що болгарських й інших східньоевропейських шпигунів вишколюють у спеціяльному таборі біля Москви і навчають їх не тільки шпигунського „ремесла", але також мови країни, до якої їх пізніше висилають.

Згідно з японськими інформаціями, болгарин Ордін Попіванов, 37-річний другий секретар болгарської амбасади в Токіо, від першого дня свого перебування в Японії займався шпигунством і збирав технологічні інформації для КҐБ. До речі, Попіванов перфектно володіє японською мовою і тому вільно „спілкувався" з японськими громадянами різних верств

Р. РЕҐЕН ГОТОВИЙ ЗНЕСТИ ДЕЯКІ ЕКОНОМІЧНІ САНКЦІЇ ПРОТИ ПОЛЬЩІ

Санта Барбара, Каліф. — Президент Роналд Реґен і його найближчі співробітники зустрілися в Каліфорнії з висланником Папи Івана Павла II і розмовляли з ним про евентуальне знесення економічних санкцій проти Польщі після того, як тамошній режим прем'єр-міністра Войцєха Ярузельского погодився на амнестію і звільнення з тюрем кількасот політичних в'язнів, в більшості колишніх провідних членів тепер забороненої робітничої профспілки „Солідарність".

Президент запросив архиєпископа Піо Лягі, папського нунція у Вашінгтоні, відвідати його в Каліфорнії на його речні біля Санта Барбара, де тепер перебуває Р. Реґен на коротких вакаціях. Під час парадного обіду в честь папського представника, крім багатьох інших міжнародних справ, були заторкнені також справи знесення санкцій проти ПНР, — заявив опісля кореспондентам заступник пресового секретаря Білого Дому Леррі Спікс.

У тракті розмови Президент пообіцяв архиєпископові П. Лягі, що він інформуватиме його про біжучі справи, які мають пряме відношення до Польщі й економічних санкцій. Не виключно, що деякі потягнення в тому напрямі будуть зроблені на протязі кількох чергових днів, щоб дати відчути варшавському режимові, що З'єднані Стейти Америки і в майбутньому будуть близько приглядатися до його політики у відношенні до „Солідарности" і його провідних членів й пошанування прав людини в тій країні. Президент Р. Реґен був задоволений із зустрічі з представником Папи, бо це, на його думку, є важливим мати погляд Апостольської Столиці перед прийняттям важливої дицизії у справі санкцій. „Президент шанує думки і поради Папи І. Павла II не тільки в цій справі, але також в багатьох інших, бо вони є глибоко передумані", — заявив Л. Спікс під час короткої пресової конференції.

Деякі дорадники Президента, які не бажали бути названими по імені заявили, що треба сподіватися знесення деяких принаймні санкцій.

Єжи Урбан, речник польського уряду заявив, що накладені санкції коштували дотепер ПНР біля 12,5 більйонів долярів і цю шкоду, нанесену для польської економіки тяжко буде направити тільки самим знесенням деяких санкцій. Лідери „Солідарности" перестерігали Вашінгтон, що В. Ярузельский зацікавлений тільки знесенням санкцій, а не поліпшенням відносин між його урядом і народними масами, а тим більше з „Солідарністю".

Політичні спостерігачі не надіються на злагіднення опозиції Уряду ЗСА щодо приступлення Польщі до Міжнародного монетарного фонду з якого вона користала в минулому.

„Очевидно, Папа зацікавлений проблемами які проходять в його батьківщині, але Білий Дім і раніше консультувався з Ватиканом про права Східньої Европи, Церкви, контролі озброєння тощо", — заявив Спікс журналістам.

ПОЛЬСЬКІ КОМУНІСТИ ЗАСУДЖУЮТЬ ЗАКЛИК ЦЕРКВИ ДО ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ СИСТЕМИ

Варшава, Польща. — Офіційні речники Польської Об'єднаної Робітничої (комуністичної) партії дуже гостро і скоро зареагували на заклик Римо-Католицької Церкви про лібералізацію режиму і зміну державних законів, які повинні служити спільноті, а не тільки інтересам одної політичної партії.

Заклик церковних чинників, як відомо, появився в газеті „Тигоднік Повшехни", католицькому органі, основною метою якого було схилити офіційних лідерів комуністичної партії, а зокрема першого секретаря ПОРП і теперішнього прем'єр-міністра Войцєха Ярузельского до плюралізму і допущення до голосу інші політичні партії і безпартійний прошарок суспільства у вирішуванні важливих державних політично-економічних й інших справ. Очевидно, сильна Римо-Католицька Церква зацікавлена також своїми власними впливами і встановленням релятивного бодай спокою у Польщі, бо тільки в такій атмосфері вона може творчо і корисно розвивати свою діяльність. „На розбурханих хвилях океану не втримається довго жадний корабель", — заявили церковні речники, оборонці плюралістичної ідеї.

Як треба було сподіватися, відповідальні речники комуністичної партії змісця зареагували на виступ речників Церкви, який був підтриманий речниками забороненої профспілки „Солідарність" і засудили „антидержавну ідею двоподілу у польському народі". Комуністична газета „Трибуна Люду", не називаючи поіменно Католицької Церкви, назвала авторів заклику „політичними гемблерами", які стремлять до відновлення контрреволюційних організацій і забороненої профспілки „Солідарність", яка ніяк не вкладається в рамки теперішнього укладу політичних сил в нашій країні".

Атака „Трибуни Люду" не обмежується тільки до заклику Церкви, а поширює своє обвинувачення на лідерів „Солідарности" і каже, що уряд пішов на далекойдучі потягнення і звільнив з в'язниць майже всіх політичних в'язнів, в тому числі членів профспілки.

Політичні спостерігачі і західні кореспонденти акредитовані в Польщі заявляють, що відносини між урядом і забороненою профспілкою „Солідарність" цілком не поправляються у зв'язку з проголошеною амнестією, яку противники режиму вважають „прихованою тактикою" уряду для злагіднення відносин між варшавським режимом і західніми державами, зокрема із ЗСА, які вже готові облегшити санкції у відношенні до ПНР.

Вміжчасі події розвиваються в некористь конструктивної співпраці. В дорозі з в'язниці до дому „пропав десь" один з лідерів „Солідарности" Владислав Фразенюк, а зловлений підпільний активіст Богдан Ліс передав друзям записку, що його тортують польські органи безпеки і хочуть конечно довідатись про пляни підпілля.

У СВІТІ

ЗАХОДИ ПАКІСТАНУ в напрямі випродукування своєї власної атомової бомби й іншої нуклеарної зброї турбує Уряд З'єднаних Стейтів Америки, тим більше, що у посіданні ЗСА знаходяться достовірні документи про підготову до продукції такої зброї. Очевидно, пакистанський уряд заперечує всякі поголоски про цю справу, а військо заблькувало всякий доступ цивільних осіб до фабричних комплексів в місцевості Кагута. Американські розвідчі речники, інформуючи Уряд про їхні спостереження, заявили, що Пакістан має все потрібне для продукції нуклеарної зброї, яка може бути небезпечною тим, що пошириться кількість держав з нуклеарною зброєю, а тим самим і тиск Пакістану на Індію за Кашмір й інші прикордонні претенсії.

АМБАСАДОР ДОМІНІКАНСЬКОЇ Республіки до Тайвану Танкредо Далюк заперечив інформації в пресі, що він і його помічники перепачковували дипломатичними каналами наркотики на Далекий Схід, зокрема до Японії. Крім того він заявив, що допоможе японській поліції знайти справжніх пачкарів. Інформації про замішаність Далюка у перепачковуваннях наркотиків спершу появилися в японській пресі, а потім їх передрукували також газети в інших країнах Азії. Далюк підкреслив, що перед тим заки перейшов на дипломатичну службу він був лікарем і тому вповні усвідомлює собі наслідки впливу наркотиків. Покищо поліція в Японії заарештувала 12 осіб, тайванців, японців і корейців, сконфіскувавши при тому 137 фунтів різних наркотиків на суму 51 мільйон долярів.

ІЗРАЇЛЬСЬКІ ВІЙСЬКОВІ ЧИННИКИ закрили найбільший арабський університет на окупованих землях західнього берегу ріки Йордан після того, як вони відкрили підпільну дію Палестинської Визвольної Організації на кемпусі університету. Військова поліція покищо заарештувала трьох студентів, правдоподібно членів ПВО, але цивільна адміністрація на окупованих колишніх арабських землях не виключає дальших арештів, бо ПВО діє на кемпусі вже більше як чотири місяці і до неї ближче приглядалися ізраїльці вже від довшого часу.

МОСКОВСЬКА ГАЗЕТА „Правда", орган Центрального Комітету КПСС, гостро виступила проти плянованої поїздки східньо-німецького комуністичного лідера Еріха Гонекера до Західньої Німеччини на зустріч і розмови з тамошнім канцлером Гельмутом Колем й іншими урядовими особами в Бонні. Це мала бути перша така історична зустріч між лідерами східньої і західньої, штучно поділеної альянтами, Німеччини, яка мала задокументувати добру волю до співпраці обидвох Німеччин. Очевидно, такий замір ніяк не вкладався в пляни кремлівських стратегів і вони вирішили виступити не тільки проти самої зустрічі, але засудити саму ідею наближення. Стаття з „Правди" була передрукована східньо-німецькою газетою „Ноєс Дойчлянд", яка є офіційним органом східньо-німецької компартії.

ПІД ТИСКОМ СПІЛЬНОТИ і засобів масової інформації ізраїльскі маленькі політичні партії мусять в скорому часі вирішити кого вони хочуть підтримувати при формуванні нового уряду після парляментарних виборів в Ізраїлі. Як відомо, жадна з політичних партій не здобула абсолютної більшости і не може сама зформувати нового уряду. Виглядає, кажуть, політичні спостерігачі, що Лікуд коаліція, речником якої є дотеперішній прем'єр-міністер Їцак Шамір, матиме більшість, бо її підтримують дрібні, зокрема релігійні партії. Незалежні політики і політичні коментатори роблять тиск на створення уряду всекрайової єдности, бо, мовляв, тільки такий уряд зможе розв'язати існуючу економічну і до певної міри політичну кризу пов'язану з окупацією Ізраїлем південної частини Ливану.

АМЕРИКАНСЬКІ АТЛЕТИ ЗБІЛЬШИЛИ ЧИСЛО ЗОЛОТИХ МЕДАЛІВ ДО 16

Сльози радости: Тіффані Коґен, американська медалістка у плаванні на 400 м. довільним стилем, щойно встановила новий олімпійський рекорд та зі сльозами радости приймає ґратуляції від іншої змагунки.

Лос Анджелес, Каліф. — Від часу Зимових Олімпійських Змагань у Лейк Плесіді, Н. Й. — коли американські гокеїсти здобули золоті медалі-поміж публікою не було такого близького братерського зв'язку, зворушення, хвилювання і патріотичного піднесення, як це сталося у вівторок, увечері, 31-го липня ц.р. під час XXIII Олімпійських Ігрищ, коли гімнастам Америки — Мічові Ґейлордові, Бартові Коннерові, Тімові Даґґетові, Скоттові Джансонові, Джейсові Гартунґові та Пітерові Відмарові — за їхні осяги в гімнастиці вручено золоті медалі, на які Америка чекала понад 80 років, — сказав коментатор телевізійної мережі Ей-Бі-Сі. Гімнасти Китайської Народної Республіки, до речі — фаворити, отримали срібні медалі, а змагунам із Японії припала бронзова медаля.

Кожна плавба цього вечора закінчувалася золотими медалями для американських змагунів і змагунок, їх отримали: Тіффані Коґен — в 400 метрах довільним стилем; Ровди Гейнс в чоловічих плавацьких змаганнях в 100 метрах горілиць; Тереса Ендрюс в 100 метрах горілиць, а срібну медалю здобула Бетсі Мічелл, плавець Рік Кері, в 200 метрах горілиць і вкінці дівчата в 400 метровім плаванні довільного стилю естафетою: Джінна Джонсон, Керрі Стайнзайфер, Дана Торрес і Ненсі Гоґсгед. Пливаки встановили п'ять нових і олімпійських рекордів.

У стрілянні — золоту медалю здобула Пет Спирґін, побивши давній американський рекорд (391 точкування) 393 із 400. У стрілянні також здобули золоті медалі — китаєць Лі Ювеї, італієць Лючіяно Джованеті, а бронзову медалю — американець Ден Карлайл. У боксуванні Френк Тейт переміг шведа Лотфі Аведа. Легко здобули перемогу американські змагуни і змагунки в кошівці; чоловіки змагалися із канадськими атлетами із вислідом 89-68; жінки перемогли австралійську збірну 81-47. Китайський змагун Чен-Вейквіянг отримав три золоті медалі в підношенні тягарів.

Змагання жіночої відбиванкової дружини завершились сильною перемогою американок над туніськими змагунками 15-3, 15-2 та 15-3.

Досі в олімпійських змаганнях американські атлети здобули 16 золотих медалів, сім срібних, одну бронзову. Атлети інших країн здобули 11 золотих медалів, 17 — срібних і 24 — бронзові, в цьому Китай опинився у змаганнях на другому місці, а Західня Німеччина на третьому.

В АМЕРИЦІ

ВОЛТЕР МОНДЕЙЛ, кандидат на президента країни від Демократичної партії призначив на заступника головй виборчої кампанії конґресмена Чарлза Б. Ренґеля, з Манґеттену, з метою зміцнити свої шанси серед чорних виборців. В той же час пресовий секретар В. Мондейла Максін Ісаакс заявила, що несподівано збільшилося темпо президентської кампанії В. Мондейла і кандидатки на віцепрезидента Джералдіни Ферраро, які будуть тепер на протязі місяця серпня виступати по тричі на тиждень. Звичайно, кандидати на президента сповільняють свою кампанію перед Днем Подяки, але президент Роналд Реґен в останньому тижні гостро скритикував економічну і соціяльну програми В. Мондейла. „Ми зрозуміли, що кампанія починається скорше, ніж звичайно", — сказала пресова секретарка В. Мондейла.

З КАНЦЕЛЯРІЇ КАНДИДАТА на віцепрезидента Джералдін Ферраро повідомили у вівторок, 31-го серпня, що вона заанґажувала до свого персоналу першого мурина Чарлза Атткінса. Це сталося два дні після того, як її скритикував Джессі Джексон за те, що вона підбираючи людей для своєї кампанії, не взяла ще ні одного мурина.

ЛУЇС ФАРРАКАН, провідник чорних мусульманів, виступаючи в Крайовому пресовому клюбі у Вашінгтоні скритикував ізраїльський і американський „політичні естаблішменти". Л. Фарракан, який підпав був під гостру критику деяких жидівських кіл за свої „антисемітські" виступи, заявив, що він не збирається вибачатися за свої попередні заяви, навпаки, знову заявляє, що жидівські провідники в ЗСА мають великий вплив на політичні процеси в країні. Чому ж не можна критикувати жидів без того, щоб бути названим антисемітом? — запитав Л. Фарракан. Жидівські організації, включно з Юнією американських жидівських конґреґацій, вислали телеграми з протестом до Пресового клюбу, що дав плятформу для виступу Фарракана. Президент клюбу Джан Р. Фоґарті, вашінґтонський кореспондент „Сан Франсіско Кронікал", заявив, що запрошення Фарракана сталося за рішенням 26 членів клюбу. „На протязі років ми були чесним і шанованим форумом, що давав можливість для відвертих висловів різних поглядів, як також і для запитань преси. ... Деякі люди запитують: „Як могли ви дозволити йому промовляти?" Я вважаю — як я міг ветто це? Це ж є пресовий клюб", — сказав Дж. Фоґарті.

ФЕДЕРАЛЬНА АҐЕНЦІЯ для охорони довкілля запропонувала ряд заходів для виелімінування олива з ґазоліни, яке надзвичайнок шкідливе, зокрема для дітей у великих містах. Елімінування олива з ґазоліни мало б бути переведене до 1-го січня 1986 року. Аґенція подала до відома, що в ЗСА під цю пору є 97,000 дітей, які хворіють на різні недуги, спричинені вдиханням випарів з олива.

Рекордове число молоді взяло участь в тенісовому таборі

Група дівчат вправляє серву під наглядом З. Снилика.

Союзівка. — 16-ий літній тенісовий табір на цій оселі УНСоюзу мав рекордове число — 68 учасників, в тому 38 дівчат і 30 хлопців у віці від 12 до 18 років.

Табір відбувся від 24-го червня до 3-го липня під проводом Зенона Снилика і Юрія Савчака, яким допомагали інструктори Адріян Кутко, Петро Телюк, Таня і Ліда Савчаки.

Програма табору включала біги, руханку і шість годин групових тенісових лекцій кожного дня. Крім того, до диспозиції таборовиків був великий басейн, відбиванковий корт та інші влаштування оселі.

У вечірніх годинах таборовики забавлялись на вечірках.

На закінчення відбулись турніри в чотирьох групах — одній заавансованій та трьох середніх. Переможцями вийшли: Марко Андрушко і Павло Прокоп (заавансовані), Володар і Андрій Кузики, Андрій Славка і Майк Липкань, Марко Бачинський і Доріян Юрчук.

Нагороди найкращих таборовиків отримали: Тама-

(Закінчення на ст. 4)

ВИСТАВКА І. ПЕТРЕНКО-ФЕДИШИН

Глен Спей, Н. Й. — Тут в залі церкви св. Володимира в суботу і неділю, 4-го і 5-го серпня, відбудеться виставка олійних картин Ірини Петренко-Федишин. На відкритті в суботу в год. 4-ій по полудні коротке слово виголосить Богдан Бойчук.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Postmaster: Send address changes to
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Дебати кандидатів

Кандидат Демократичної партії на президента Америки Волтер Мондейл викликав на „словесний двобій" президента Роналда Реґена, запропонувавши згори, щоб вони перевели аж шість дебат. Він радий би дебатувати про проблему оборони, тобто видатки на зброю, — про можливості покращання зв'язків з СССР, — про сучасний економічний стан і вигляди на майбутнє, — про проблему дефіциту державного бюджету, про проблему безробіття, про Центральну Америку і Ливан, навіть про справи, пов'язані з очищуванням повітря і води. Кандидатка на віцепрезидента Джералдін Ферраро ще перед Мондейлом заявила готовість перевести публічну дебату з віцепрезидентом Джорджом Бушом. Коли писані ці рядки — під кінець минулого тижня — ще не було ясної відповіді від Реґена і Буша. Але можна здогадуватися, що президент Реґен не відмовиться від публічної зустрічі й розмови з Волтером Мондейлом, можливо не шість разів, а один раз. Зате публічних дебат кандидатів на віцепрезидента дотепер взагалі не бувало. Джералдін Ферраро вже третій раз була обрана до Палати Репрезентантів з нюйоркської дільниці Квінсу. Їй закидають, що вона, придбавши досвід в Конґресі, головно щодо законодатної процедури і різних проблем, охоплених загальною назвою „прав людини", не має найменшого досвіду у справах закордонної політики, найкращим фахівцем якої є саме віцепрезидент Джордж Буш. Її дебата з Бушем мала б переконати її критиків чи скептиків, що вона здатна бути віцепрезидентом чи президентом ЗСА, як знавець всіх ділянок державного життя.

Дебати президентських кандидатів увійшли вже в традицію виборчої процедури. Інколи вони мають вирішний вплив на вигру чи програ одного з двох суперників-дискутантів. Пригадаймо приклади з нашого часу. Республіканець Ричард Ніксон програв був у 1960 році до демократа Джана Кеннеді, який цілком виправдав свою славу, як першорядний промовець-інтелектуал. Знову ж республіканський кандидат Джералд Форд програв, скомпромітувавшись у публічній дебаті з Джиммі Картером у 1976 році, коли заявив, що „на Сході Европи нема совєтської домінації". А коли один із присутніх журналістів, який раніше був кореспондентом „Ню Йорк Таймсу" в Москві, (видалений відтіль за відважні дописи) хотів рятувати Форда і запитав його: „Чи ви справді вважаєте, що на сході Европи нема совєтської домінації?", — Форд не зрозумів доброї інтенції журналіста й остаточно закопав себе: „Я був у Румунії і Польщі і там не бачив совєтської домінації". Знову ж останній раз, у 1980 році у публічній дебаті між Дж. Картером і Р. Реґеном, цей останній настільки перевищував своїм зовнішнім виглядом, свободою заяв і всією реторикою, що виграв вибори „лявінною більшістю".

Можна розуміти Мондейла, чому він бажав би собі виступити у словесному публічному двобою з Реґеном аж шестикратно. Бож кожний такий виступ — це особиста рекляма. Реґен не потребує її, бо як урядуючий Президент може вибирати собі будь-яку нагоду на виступ на будь-якому терені. Це не лежить в інтересі Реґена допомагати своєму суперникові-противникові у здобуванні собі популярности з активною допомогою від республіканського кандидата. Проте публічна дебата Реґена й Мондейла, передавана через усі станції, була б таки дуже цікавою. Це був би важливий і важкий іспит для Мондейла, бо хоч він не є новиком в політиці — був сенатором з Міннесоти й віцепрезидентом за Картера, переживши такі драматичні кризи, як дворічне в'язнення в Теґрані всього тамошнього дипломатичного корпусу, переміненого в „закладників", — Реґен таки був телевізійним коментатором і має за собою поверх трирічний досвід своїх пресових конференцій та постійних зустрічів з журналістами. Це відважна і ризиковна річ зважуватися на виявлення своєї вищости у запитах і відповідях з таким суперником.

Роналд Реґен відомий із своєї знаменитої пам'яті і здатности орудувати статистичними датами та історичними фактами. Мондейл добрий промовець-аґітатор, але у передвиборах перебрав міру в обіцянках усім на всі сторони. Ферраро зробила вже одну помилку, закинувши публічно Реґенові, що він „не добрий християнин" — і зараз потім мусіла, під тиском від своїх дорадників, злагіднювати цей вислів. Знову ж Мондейл зробив помилку, заповівши у своїй промові, якою прийняв номінацію від Конвенції Демократичної партії, що він „підвищить податки". Кому може подобатися така перспектива? Кандидати на президента і віцепрезидента Америки мусять бути надзвичайно обережними і дбати за кожне своє сказане слово, якого не можна вже „взяти назад". Найширші кола американських громадян, управнених до голосування 6-го листопада ц.р., з найбільшим зацікавленням стежитимуть за публічною дебатою (якщо така буде) Реґена й Мондейла.

Юрій Р. Рибак

ПОГЛЯД НА ДЕРЖАВНІ БОРГИ

Хвилюється американська публічна опінія ще більше і під час виборчої кампанії, бо державне заборгування прямує до другого трильйона долярів. А щоби вдержати біжучі витрати, держава допровадила до великого бюджетового дефіциту. Не будемо тут застановлятися над впливом дефіциту на народне господарство, бо, згідно з однією економічною теорією, дефіцит має теж позитивний вплив на розвій економіки країни. А це головно тоді, коли частину продуктивної праці та спроможність продукції фабрик вповні не використано. Як один з неґативів дефіциту — можна навести збільшення інфляції, про що кожний громадянин переконався особисто.

Щоб покрити дефіцит і заплатити відсотки від боргів державний скарб засягає позики, які лише підносять відсоткову стопу на фінансовому ринку, а боржники — теж чужі держави — мусять платити більше за користування капіталом. Розуміється, що і тут є другий бік медалі, бо ті, що позичають гроші мають вищі приходи. Пригадаймо собі лише той час, коли ще так недавно пересічний американець міг збільшити свій заощаджений капітал майже на одну п'яту і це все за один рік!

Але вертаймось до реального життя. Астрономічні цифри заборгування ЗСА, а головно постійні позички Урядом, насувають думку, чи країна нашого поселення не зближається до банкрутства?

У престижевому журналі, „Амерікен Економік Рев'ю" (березень ц.р.) професори Р. Айснер (Нортвестерн університет) і П. Пайпер (Чикаґський університет) помістили наукову статтю п. н. „A New View of the Federal Debt, and Budget Deficits" („Новий погляд на федеральне заборгування і дефіцитовий бюджет"). Згідно з цією статтею, величезне державне заборгування не спричинює ніщо інше як метода рахункового зіставлення, про що вже давніше було написано. Стандартне мірило федеральних боргів та бюджетового дефіциту не прикладає ваги до державного нагромадження майна, так фінансового, як і реального. Виглядає зовсім раціонально, що вартість морґеджів, електричних станцій, будинків чи кораблів, що їх закупила держава, повинні протиставитись збільшеному заборгуванню, що фінансувало саме ці закупи.

Та перенесімось на хвилину у приватний сектор господарки. Отже, якщо б методу державної бухгальтерії примінити до приватних підприємств, тоді багато передових, великих американських корпорацій мусіли б проголосити банкрутство, бо їхнє майно було б менше ніж саме зобов'язання. Їм теж приходилося б виказувати цілий час втрати чи пак дефіцити. Не треба і згадувати, що цього роду підприємства — короткотривалі.

Але якщо б методу приватної бухгальтерії примінити до державного рахівництва, тоді вона замість дефіциту виказала б надвишку.

Як у державному, так і у приватному рахівництві, щоб задержати прагматичність, не можна поминати впливу інфляції на вартість книжкового майна. Тому замало залишатися при оригінальній вартості, що була на початку, а слід ревідувати її, згідно з ринком. У цей спосіб можна осягнути реальну вартість посідання біжучого дня.

Отже, коли автори статті зробили лише малу поправку у державних книжках (це очевидно, теоретично) відносно федерального майна та боргів, то образ державної фінансової ситуації негайно змінився. Наприклад, у 1950 році федеральний „капітал" був „зером", бо борги тоді дорівнювали майнові.

А примінюючи цю теоретичну поправку, у 1980 році кількість державного заборгування на одного мешканця ЗСА, у порівнянні з 1972 роком, зменшилась на одну третину. Згідно з підсумками авторів, офіційне мірило федеральних боргів та бюджетового дефіциту приводить до помилки. Загальний публічний борг іґнорує зібране фінансове, як теж реальне майно, що збільшує державний капітал.

Державний бюджет не виказує окремо біжучих, а окремо довготермінових (капіталізованих) рахунків, а мірило надвишки чи бюджетового дефіциту не має послідовности, що йде у парі зі змінами реальної вартости чистого боргу.

Коли збагнути суть статті, то у висліді — спосіб представлення боргів та бюджетового дефіциту, дає зовсім інший образ, ніж проголошений, а це все залежить від цього з якого боку, під яким кутом та з яким насвітленням людина підходить до проблеми і наскільки є спосібна цим переконати інших, викликавши довір'я.

Люди не люблять заборговуватись, теж політики не люблять виявляти бюджетові дефіцити, тому у виборчій кампанії говориться про збалянсування бюджету, що має великий психологічний вплив на голосуючих.

Ольга Кузьмович

Книжка, що її створили дружба, любов і сантимент

„І року Божого 1922, місяця липня 22 дня зродилося Велике Плем'я „Лісових Чортів". І дало воно Українському Народові та Пластові робітників і провідників. І дало героїв, що на жертівнику Батьківщини поклали свої молоді голови. І росло воно числом, силою і славою...
А об'єднується воно спільним розумінням пластової ідеї, власним стилем пластування і своєрідними особистими прикметами своїх членів..."

Із книг Битія великого Племени „Лісових Чортів"

Кожного року, в дні 22-го липня члени пластових куренів „Лісові Чорти" відзначують святочно, де б вони не були, день постання цього особливого пластового з'єднання, яке має за собою тепер вже понад шістдесят років традиції, виповненої патріотичними поривами, громадською працею, добрими ділами, романтикою і всім тим, що питоменне українським пластунам.

У цьому році Велике Плем'я „Лісових Чортів" може додати до свого святкування, а з тим до своєї історії, ще один виїмковий осяг, який залишиться незнищимим. Це книжка п. н. „Лісові Чорти — їх життя і буття" — ювілейно-історично-мемуарний збірник у їх шістдесятиріччя. Збірник цей опрацювала редакційна колеґія під проводом Романа Барановського, якому допомагали Іван Костюк, Мирослав Раковський і Юрій Старосольський, а мистецьке оформлення виконав Іриней Юрчук.

Хоча збірник має дату видання 1983 рік щойно тепер він на руках членів куренів „Лісові Чорти" та тих виїмкових вибранців, які мали щастя одержати його від видавців.

А можна справді говорити про щастя, коли маєте в руках таку виїмкову, в сьогоднішніх, скупих на добрі видання, книжку. Переглядаєте її, перекидуєте окремі сторінки, перечитуєте спомини, подивляєте старанність графічного оформлення, величезний архіварний матеріял світлин, мап наших Карпат з позначеними шляхами мандрівок і відразу знаєте, що таку книжку можна видати лише спільним зусиллям гурту людей, яких в'яже любов до України і своєї організації, справжня дружба і сантимент, що каже записати спомини про минуле і про тих, які його творили. Не диво, що кожного, хто тримає в руках збірник „Лісових Чортів", огортає якийсь особливий настрій, пересичений тугою за пережитим минулим або тугою за тим, що не судилося було пережити такого минулого, таких юних років.

А в збірнику находите все те, що можна сподіватися від зразкового історично-мемуарного видання. Там історія Великого Племени „Лісових Чортів", і праця поодиноких його членів та цілости в громадському та політичному житті у добі поміж двома світовими війнами, і діяльність у тайному Пласті. А далі іде обширна мемуарна частина, в якій точно описана кожна із восьми мандрівок молодих „Лісових Чортів" в Карпати і на Полісся з картографічними мапами: тут також спомини про їхні табори, жартівливі пригоди і розповіді про традиційні львівські костюмові забави, їхні пісні, вірші і курінний кодекс, що обов'язує усіх членів.

Вкінці, найбільше зворушлива, остання частина, безконечний, здається, список тих, що відійшли на „Вічну Ватру" зі світлинами покійних членів та коротким життєписом. Тут, немов у калейдоскопі, пересуваються добре відомі і менше знані обличчя, а з ними події і чини, яких вони були творцями. Більшість — це видатні постаті нашого політичного, громадського, мистецького і пластового життя. І хоча слова пояснень коло кожної знимки короткі, але які вони знаменні: „згинув під час бойової акції", „розстріляний большевиками", „пропав без вісті", „помер у в'язниці на тиф", „розстріляний Ґестапом", „згинув в УПА", „згинув на Сибірі"...

Читаючи про цю, здається, безконечну чергу, мимохіть насуваються слова із гимну „Лісових Чортів", написані одним із тих, що згинув розстріляний Ґестапо:

„Прапоре наш! Багато впаде в бою,
Багато згине в тюрмах, засланнях.
Усім їм перед смертю їх страшною
Явився ти в останніх тихих снах"...

Чогось хочеться вірити, може під впливом цієї виїмкової книжки, що справді тим усім, що згинули на протязі років війни у боротьбі з ворогом явився їхній прапор, яким вони за життя так дорожили, а на якому пишається пластова лелійка і відзнака „Лісових Чортів".

„У цій книзі, — пише у передмові Юрій Старосольський, (член Племени „Лісових Чортів" а тепер Начальний Пластун), — „Лісові Чорти" презентують свою історію. Це не суха хроніка дат і подій: така хроніка ледве чи можлива і ледве чи віддала б справжній зміст життя і діяння куреня, які не завжди даються записати датою і подією. Це збірка нарисів, споминів, документів, які повинні хоч частково віддати життєву філософію Лісових

(Закінчення на ст. 4)

Дехто з коментаторів твердить, що коли б Волтер Мондейл виграв у президентських виборах 6-го листопада ц.р., то „великих змін у політиці ЗСА" не буде, бо політична філософія обох головних американських партій — Демократичної і Республіканської — тільки в теорії різна, а в практиці, за досвідом поверх 200-річної історії цієї країни мусить триматися прагматизму й особливо в ділянці закордонної політики залежна передусім від географії, від сусідів і їхньої настанови. Проте між Роналдом Реґеном і Волтером Мондейлом існують таки великі різниці. А що події не приходять „від себе", автоматично, тільки творять їх люди, то й у внутрішній і закордонній політиці перехід влади в руки демократів позначився би чималими змінами. Найбільш яскравою характеристикою різниць між Реґеном і Мондейлом може послужити вислів самого Мондейла: „Я звільню з керівних становищ кожного, кого призначив Реґен, і прийму кожного, кого викинув Реґен".

О.Т.

ЯКИМ ПРЕЗИДЕНТОМ БУВ БИ ВОЛТЕР МОНДЕЙЛ?

Ліберальний курс у внутрішній політиці, що його започаткував би Мондейл, проявився би у таких найбільш виразних актах: Волтер Мондейл припинив би натиск Білого Дому на Конґрес в справі допущення молитов у школах, навіть у постаті добровільної однохвилинної „медитації". Мондейл сприяв би схваленню Додатку до конституції про „рівні права" жінок, включно з клявзулею про аборти, фінансовані федеральними чи, стейтовими фондами. В економічній ділянці Мондейл припинив би субвенції хліборобству, наклав би нові податки на промислово-торговельні корпорації поруч із значним скороченням видатків на оборону, щоб тими двома засобами зрівноважити державний бюджет. Зате він підвищив би федеральні видатки на створювання варстатів праці, головно розбудовою шляхів і відкинув би економічний принцип Реґена, що безробіття буде зменшуватися у висліді зросту продукції на базі приватної ініціятиви і суперництва. Будучи виразним представником інтересів робітничих спілок, які жертвували на його акцію у передвиборах 160,000 долярів, Мондейл проголосив би обмеження імпорту різних чужинецьких виробів, в першу чергу японських автомобілів.

У ділянці закордонної політики Мондейл відкинув би принцип Реґена, що поруч із традиційним підтримуванням Ізраїля треба мати гарні взаємини з прозахідніми арабськими країнами, і він переніс би американську амбасаду з Тель Авіву до Єрусалиму, всупереч Йорданії, Савдійській Арабії й інших арабських країн. Він відмовився би від дальшого сприяння теперішньому урядові в Сальвадорі та припинив би всяку акцію, наставлену на повалення прокомуністичного режиму в Нікараґуа. Він прийняв би тезу мехіканського президента, що ЗСА не повинні втручатися до внутрішніх справ Центральної Америки. Мондейл цілком погоджується з твердженням кандидатки на віцепрезидента Джералдін Ферраро, що Реґен веде „невідповідальну авантурницьку" політику супроти Центральної Америки, — у практиці Мондейл припинив би спротив Америки супроти експорту комунізму на американському континенті.

Відомо, що ввесь совєтський пропаґандивний апарат був наставлений в часі цьогорічних передвиборів в Америці на підтримування демократичних кандидатів і поборювання Уряду Роналда Реґена. За твердженням добре поінформованого тижневого журналу „Ю.С. Ньюз енд Ворлд Ріпорт" з дати 23-го липня ц.р. в обширній статті авторства двох представників цього журналу на демократичній Конвенції у Сан Франсіско, Мондейл виключить з американського збройного арсеналу різні роди зброї. В першу чергу він припинить всі видатки на наймодерніший далекосяжний суперсонічний бомбардувальник типу „Б-1" і багаточленну ракету типу MX та погодиться на совєтську вимогу „замороження" всякої нуклеарної зброї у теперішньому її стані. Такі поступки Мондейла Совєтському Союзові промостять шлях до якнайшвидших американсько-совєтських переговорів про дальше обмеження зброєння. Можна здогадатися, що Мондейл відкличе теж вето Роналда Реґена проти ратифікації договору, так званого „САЛТ 2" і що той договір буде ратифікований, якщо, очевидно, разом з перемогою листи Мондейл-Ферраро демократи здобудуть більшість у Сенаті.

Волтер Мондейл сипав у передвиборчій кампанії обіцянками на всі сторони. Конкретно він виконав обіцянку централі зорганізованого американського жіноцтва, вибравши Джералдін Ферраро, іміґрантку італійського роду як кандидатку на віцепрезидента. Він зробив цим вибором демократичну президентську листу більш атракційною. Йому вдалося теж вплинути на своїх однопартійних суперників, сенатора Ґері Ґарта і Джессі Джексона, що вони у своїх виступах на Конвенції у Сан Франсіско говорили про єдність у партії і заявляли підтримку тому президентському кандидатові, якого призначить Конвенція — не атакуючи Мондейла. Але, наприклад, його вибір на керівника його президентської кампанії Берта Ленса з Джорджії, який мусів зректися свого становища директора бюджету в Уряду Джиммі Картера під тиском прилюдної опінії, обуреної різними його махінаціями, такий перший самостійний крок Мондейла насторожив проти нього багато його власних партійців. Чи 6-го листопада ц.р.

(Закінчення на ст. 4)

Ярослав Кіт

КОНВЕНЦІЯ ЛІБЕРАЛЬНОЇ ПАРТІЇ ТА УКРАЇНСЬКА ПОЛІТИКА

У днях від 14-го до 17-го червня 1984 року в Оттаві, столиці Канади, відбулася Конвенція Ліберальної партії Канади.

Це була Конвенція цієї партії, яка від 1896 року, починаючи від першого франкомовного прем'єра В. Льоріє і кінчаючи, рівнож на франкомовному прем'єрі П'єрові Трудо, була все при владі, крім таких років: 1911-1921, 1957-63, 1979, це партія, яка не має традиції бути в опозиції змагатись за права слабших чи покривджених. Це партія, яка через своє довге володіння виробила собі традицію управляти Канадою після своєї уяви і свого ідеалу і руководити державними апаратами через свій широкий партійний вплив, поводитись автократично, нехтуючи в той самий час, особисті і групові, культурні і політичні вартості.

З української сторони, то це була Конвенція цієї партії, в якій є мало українців як членів і ще менше як прихильників і від якої ми не маємо послів до парляменту, не маємо членів в кабінеті і сенаті. Це партія, яка все виявляла свою байдужість до наших політичних чи культурних аспірацій і яка не була готова робити якоїсь концесії в тому напрямку у своїй внутрішній чи зовнішній політиці.

Яка була ціль Конвенції і що саме сталось на ній? Оттавська Конвенція Ліберальної партії мала вибрати нового прем'єра із сімох кандидатів на місце П'єра Трудо, який несподівано зрезиґнував. Чому саме він це зробив — це далі залишилось дискусійною справою. Фактом є що 28-го лютого 1984 року, зараз після свого повороту з Москви, де він брав участь в похороні Ю. Андропова і де також шукав „мирового діялогу" зі совєтським урядом, прем'єр Трудо вибрався начебто „на прохід" і коли повернувся звідтіля, то вже вирішив „скласти булаву". Опісля журналістам, яких він не любив, Трудо вияснив, що коли він дивився на небо, то йому зорі нічого кращого не віщували на майбутнє і тому він зрезиґнував.

На жаль, „трудознавці" з таким поясненням не погоджуються і говорять, що на прем'єра Трудо був сильний натиск від партії, послів і політичних знавців, щоб він зрезиґнував, бо він особисто став непопулярним, а через це також і партія. Є можливість, що в найближчих виборах Ліберальна партія втратить владу. Минулого року офіційна партія опозиції, Проґресивно-Консервативна, теж відбула свою Конвенцію і її новий молодий і енерґійний адвокат-провідник Браєн Малроні вже зумів вивести свою партію на вищий рівень популярности і дати їй кращу партійну солідарність і нову програму. Така раптова зміна політичного клімату в Канаді налякала ліберальних стратеґів. Тому, що вибори мають відбутися до року, то треба було щось робити на скору руку. Тому ж то Трудо уступив.

Резиґнація прем'єра Трудо все ж таки заскочила всіх своєю несподіванкою і раптовістю. Щогірше, вона сталась у недобрий час, бо партійний апарат ще не готовий до переведення можливих скорих виборів, і новому прем'єрові не залишиться багато часу дати про себе знати як і також опрацювати свою власну виборчу програму. Рівночасно, обмаль часу залишилося прем'єрові ще й тому, що на пізнє літо і ранню осінь були давно вже заплановані події великого державного маштабу, а саме приїзд королеви Єлисавети II з Англії і Папи Івана Павла II з Італії. Відкласти одну чи другу подію, щоб відбути скорі вибори могли б неґативно відбитись на Ліберальній партії, на новім прем'єрі. На жаль, це одна з неґативних рис уступаючого прем'єра Трудо, який все так до справ підходив і говорив мов йому байдуже, що діється в країні і неважливо, що кого турбує.

На нового прем'єра Конвенція вибрала Джана Тирнера. Це 55-літній адвокат з Торонто, який довгими роками займався фінансовими і корпораційними справами і який є член дирекції і Рад багатьох впливових корпорацій і банків. Дж. Тирнер став 17-им прем'єром Канади.

Який був перебіг Конвенції і як Джан Тирнер став новим прем'єром? Оттавська Конвенція Ліберальної партії відбувся в спортовім комплексі знаному як „Сивік Сентер", заля де міститься приблизно 10,000 глядачів, а де крутилось може 13,000 глядачів і учасників. Найбільше з них було біля 3,500 мандатних делеґатів з партійних клітин і округ Канади, між якими були, після партійної конституції, делеґати від організацій молоді, провінційні і федеральні посли, міністри і сенатори й інші заслужені партійні діячі та жінки і чоловіки багатьох делеґатів. Було теж біля 2,000 заступників делеґатів. Усі вони мусіли зареєструватися і заплатити 400 долярів вписове і носити конвенційну виказку із фотознимкою.

На Конвенції було теж біля 2,300 представників преси, радіо і телевізії як і також ще партійна і професійна охорона, медична обслуга і біля 400 поважних гостей, VIP's, дуже важливі особи до яких зараховували провінційних прем'єрів і провідників опозиції, дипломатів і представників різних канадських політичних, етнічних і культурно-просвітніх організацій і товариств. Для них було окреме місце на залі. Також зголосилось понад 1,500 обсерваторів різних товариств, організацій, клюбів і поодиноких осіб як, наприклад, Дж. Крозбі, минулорічний кандидат на провідника „королівської опозиції". Всі вони теж мусіли зареєструватись і носити виказки.

Щоб краще контролювати рух усіх делеґатів, представників та гостей на Конвенції і втримувати дисципліну, то організатори надали кожній групі обмежені права руху на Конвенції. Наприклад, представники преси, радіо і телевізії були зараховані як засоби масової інформації з різними правами руху. Звичайний журналіст не мав права ходити, де сиділи кандидати чи VIP's і провадити з ними інтерв'ю. Обмеження прав руху були визначені спеціяльними кольорами, буквами і числами на виказці.

Ліберальна партія не має за собою також традиції переводу конвенцій. Це тому, що вони рідко переводяться у них. Вони часто не міняють і часто не скидають своїх провідників. Остання така Конвенція вудбулася в квітні 1968 року, теж в Оттаві. Тоді маловідомий 48-літній адвокат-філософ П'єр Еліот Трудо переміг 39-літнього адвоката-прагматика Джана Тирнера, як новий прем'єр Канади. Це був час „Трудоманії".

(Продовження буде)

Напередодні Дня Союзянки

Щоб заохотити громадянство взяти участь у Дні Союзянки, хочу коротко познайомити читачів з діяльністю Союзу Українок Америки, Округи Ню Йорк. Щороку в лютому відбувалися Окружні з'їзди. У 1983 році Окружний з'їзд відбувся у квітні на зарядження Головної Управи, а на майбутнє вони відбуватимуться на весні. В 1984 році Окружного з'їзду ще не було, бо діюча Управа почала підготовку до XX Конвенції. Отже, наступний з'їзд відбудеться в жовтні 1984 року.

Округу очолює Лідія Маґун, заступниці її — Надя Савчук і Анастазія Бродин, секретарки — Ольга Женецька, протоколярна; Євгенія Івашків, кореспонденційна. Референтками обрано Олександру Крумшин організаційною, Оксану Ленець культурно-освітньою, Ярославу Трембицьку виховною, Любу Артимишин пресовою, Лідію Черник суспільної опіки Михайлину Баран імпрезовою, Олімпію Роговську мистецько-музейною, Софію Котик зв'язків, Катрусю Папуга господарчою.

Контрольну комісію вибрано в складі: Емілія Ройовська, голова, Віра Шпонтак, Розалія Полчій, Євгенія Рубчак і Уляна Ганущак — членки і заступниці. Адміністраторкою домівки вибрано Віру Шуль і Дарію Камінську касиркою. Хорунжими стали Стефанія Савка і Наталія Валько.

Округа начисляє 14 відділів, з того далеко віддаленими є 62-ий в Ґлен Спей, 71-ий в Джерзі Сити, 89-ий в Кергонксоні, 103-ий в Гемпстеді і 119-ий в Ионкерсі. Протоколярна секретарка помножує протоколи із засідань Управи і розсилає неприсутнім головам відділів. Праця в відділах проходить за устійненими програмами на Загальних зборах, в ділянках, що найкраще відповідають членству. Найактивнішими ділянками праці є культурно-освітня, виховна та суспільна опіка.

Відділи відзначила, чи відсвятковували події та визначних людей сходинами для членства та громадянства з відповідною програмою. Про важливіші святкування відділи дописували до української та англомовної преси. Ляльковий театр 83-го Відділу є звичайно головною атракцією на дитячих імпрезах. 83-ий, 89-ий та 119-ий відділи опікуються світличками, 35-ий Відділ опікується, а 89-ий веде школу українознавства. 64-ий Відділ далі влаштовує покази своєї колекції 17-ох історичних українських одягів та подарував Українському Музеєві „Вертеп", відомий з виданих поштівок.

Крім того, працює над виданням книжки „Хрищення Руси-України очима дітей", до якої збирає матеріяли від молоді. До співпраці запрошено українські цілоденні та суботні школи, молодечі організації в країнах, де такі існують. 82-ий Відділ видав платівки та маґнетофонні стрічки з піснями та казками для дітей і молоді. Улаштовуванням мистецьких виставок в бібліотеках та банках, членки СУА поінформували чуже громадянство про наше мистецтво та нашу культуру. Суспільна опіка розгорнула широку працю придбання спонзорів на стипендії для здібної і потребуючої молоді, головно в Бразилії, посилками з одежою і харчами, книжками та журналами „Наше Життя" та „Юнак" до різних країн Европи та Південної Америки. І, може не один, чи не одна політичні в'язні тішилися поздоровленнями, чи побажаннями від добрих людей нашої Округи.

Членки суспільної опіки по відділах пам'ятали теж і про своїх членок, хворих, чи в потребі. Відділи Округи, як теж поодинокі особи склали датки на лікування Ростика Целюпи, як теж допомогли його родині різними способами в той критичний час. Всі Відділи спільно брали участь у Дні Союзянки, Веселому Вечорі та засвіченні Ялинки з відповідною і все іншою програмою. Об'єднаний Комітет міста Ню Йорку спонзорував Академію в 70-ту річницю смерти Лесі Українки, при співучасті всіх жіночих організацій, в якій від Округи виступила співачка Ляриса Маґун-Гурин. Відділи відвідують себе взаємно на різних імпрезах та святкуваннях, що скріплює почуття єдности та приналежности.

Голова, заступниці голови та членки Управи брали участь в імпрезах та ювілеях відділів, міжокружних конференціях та в імпрезах інших громадських організацій. Голова СУА І. Рожанковська ввійшла до Екзекутиви Крайової Ради Жінок Америки. Окружні референтки відбували з дотичними референтками відділів сходини для звітів та плянування праці. Крім того, відбулися дві міжокружні конференції — суспільної опіки в Нюарку і організаційної та пресової у Філядельфії. Участь брали Округи: Нова Англія, Ню Джерзі, Ню Йорк та Філядельфія. Конференції були добре зорганізовані та переведені, тому були цікаві та корисні. Брало участь багато голів, референток відділів та гостей. Округа Ню Йорк таких конференцій не влаштовує, бо є осідком Головної Управи та гостить голів Окружних Управ і Головну Управу під час їх засідань.

Про XX Конвенцію були вже репортажі та дописи в пресі згадаємо лише те, що в п'ятницю, 25-го травня, Округа Ню Йорк, а головно 83-ий Відділ угощали святочною вечерею Головну Управу та голів окружних управ. А в суботу, 26-го травня, в перший день Конвенції, делеґатки мали нагоду відпружитися та познайомитися при товариській гутірці під час перекуски, що її приготовила Округа Ню Джерзі під зарядом заступниці голови Лідії Козак та з допомогою членок відділів і голови нашої Округи Лідії Маґун.

До Конвенційного комітету ввійшли членки відділів Ню Йорк, що вклали багато праці в приготування, організацію та переведення Конвенції. Для здобуття фондів на організаційні, культурно-освітні, виховні та добродійні цілі відділи улаштовують збірки, базари, льотерії, продажі печива та різні розвагово-доходові імпрези, бо з вкладок на все далеко не вистачає. Відділи особливо опікуються та допомагають Українському Музеєві, збираючи матеріяли на експонати, жертвуючи гроші і час на дижурування та допомогу при улаштуванні виставок та даруючи різні ручні роботи для музейної крамнички.

Членками Музею є 114 членок відділів. Відділи ч. 1, 35, 62, 64, 71, 89 і 119 є членами Музею, а меценатами стали: 1, 35, 64, 104 і 119, подвійними меценатами є 1-ий і 64-ий відділи. Членки відділів брали участь в семінарах та конференціях Крайової Ради Жінок Америки. 71-ий Відділ відсвяткував 25-літній ювілей з участю делеґаток інших відділів Округи 104-ий Відділ улаштував 12-тижневий курс української мови для членок, який вела д-р Леся Трач в Українському Інституті Америці.

Цього року День Союзянки відбудеться на Союзівці в неділю, 19-го серпня, з веселою програмою. Докладні інформації про цей день будуть подані в оголошенні в „Свободі". Просимо всіх охочих зголошуватися в справі автобусу до Михасі Баран в Ню Йорку. Сподіваємося численної участи нашого громадянства, а головно нашого членства.

Люба Артимишин

Український пам'ятник в Судбурах

В 1983 році місто Судбури, Онтаріо, в Канаді святкувало своє 100-річчя. В тому році відбувся ряд культурних імпрез для відзначення цієї події. Імпрези організували і відбули різні культурні організації, етнічні ґрупи, в тому теж і українці. Організаційну справу в цій імпрезі очолював Відділ КУК. В тому році українці дали спільними силами дуже вдалий концерт хору „Дніпро" під дириґентурою Олі Рогатин, та церковного хору, дириґентка Даруся Морлей, танцювальна група „Веселка", керівник Тарас Рогатин, та симфонічна оркестра, дириґент д-р Петро Козак; місцеві солісти Богдан Катулька та Даруся Морлей. Організаційною справою спільного виступу керував комітет під проводом Миколи Коційовського. Виступ був успішний і зібрав біля тисячі осіб.

А щоб 100-ліття Судбури було краще відзначене, голова місцевого Відділу Комітету Українців Канади Григорій Савків зробив старання про приділення площі під будову пам'ятника. Знаючи активність українців, працьовитість на різних відтинках, управа Судбури приділила українцям у самому центрі міста коло української католицької церкви, ріг вулиць Нотр Дам та Елм, площу для будови українського пам'ятника, як відзначення українських піонерів трьох поколінь. Цієї рідкісної нагоди ми, українці не могли використати попередньо, тому справу спорудження українського пам'ятника наголосив навообраний голова Відділу КУК в Судбурах Микола Коційовський, який дуже активно взявся за тяжке діло побудови українського пам'ятника без жодного цента в касі на цю ціль, лише з глибокою вірою, що українське судбурське громадянство цих добрих замірів не заведе.

На спільних нарадах голів українських організацій: ЛВУ В. Семенюк, УНО М. Никільчук, БУК В. Самаґальський, Братство 1-ої Української Дивізії і УН Армії Г. Савків, Українська Католицька Церква о. декан Т. Прийма, Українська Православна Церква о. прот. Д. Свириденко, українські підприємці М. Стефура, вирішено за всяку ціну даровану площу прийняти і розпочати організаційну працю для побудови українського пам'ятника. Рішено і уповноважено М. Коційовського, щоб він створив діловий комітет будови українського пам'ятника та розпочати інтенсивні заходи для збору грошей. В результаті ще деяких заходів, які вдалось дуже легко провести, покликано Будівельний комітет в складі: Микола Коційовський, голова, мгр Оля Рогатин, секретар, Оля Катулька, фінансовий референт, та члени комітету: о. декан Г. Прийма, о. прот. Д. Свириденко, а по відході на пенсію місце о. Д. Свириденка заступив новий парох о. ієрей М. Кривонос. Відповідальними за збіркові фонди були д-р М. Янковський, д-р С. Косар, д-р М. Буба, д-р Р. Савків, Г. Савків, д-р В. Передерій, мґр М. Стефура, П. Бігун, І. Білинський, о. М. Балагуш й інж. І. Стефура, будівельник-архітект. Визначено бюджет будови та самий вигляд пам'ятника.

Цей пам'ятник поставлено на пам'ять і славу всіх українців, які поселились в судбурській окрузі. Їх прагнення свободи, вірність ідеалам Християнської Церкви, любови до свого народу і працьовитість є цінним вкладом у розвиток Канади. В тридцятому році панування Єлисавети Другої, королеви Канади, яку репрезентував Едвард Шраєр, генеральний губернатор Канади, у присутності П'єра Еліота Трудо, прем'єр-міністра Канади, Вілліяма Дейвіса, прем'єра провінції Онтаріо і Пітера Вонґа, посадника міста Судбури, цей пам'ятник поставлено з нагоди 100-ліття Судбури, але й інші преважливі роковини в історії українського народу припадають на цей рік, що їх треба відзначити. Цей пам'ятник має служити як символ незаперечної присутности тут людей українського роду, як вікно в минувшину, як дороговказ для прийдешніх поколінь і центральний пункт у пошані подій традиції і спадщини.

Інтенсивна праця комітету протягом цілого року, збірки пожертв українського громадянства, поборення різних суттєвих і несуттєвих проблем, і нарешті, довгоочікувана хвилина відкриття 17-го червня 1984 року.

Форма скульптури є основана на символі української нації — тризубі. Три рамена тризуба в стилізованій формі представляють три етапи української еміґрації до Канади. Кожна з трьох частин тризуба виконана з нержавіючої сталі, триґранна, виявляє завзяття і силу, з якими українські еміґранти зустріли тяжкі умови початкового життя в Канаді, їх перебороли, забезпечили прожиток своїх родин та відкрили шлях до світлого майбутнього наступним поколінням. Скульптура спочиває на різнобічній трикутній кам'яній підставі, яка символізує віру, культуру, національну гордість українських поселенців. Долішня частина підстави з грубо тесаного каменя, також у трикутній формі, нагадує три роди промислу: будови залізниць, ґірництво, лісорубство, які дали можливість прожитку українським піонерам у несприятливих судбурських умовах.

17-го червня ц.р. — це день української солідарности і гордости, це день відкриття українського пам'ятника, другого з черги у провінції Онтаріо. Відкриття відбулося при участі судбурського громадянства й українських церковних і світських організацій, англомовної преси, радіо і телевізії.

„О, Канадо" виконав хор філії УНО під керівництвом мгр Олі Рогатин. Вступне слово українською і англійською мовами сказав Микола Коційовський, голова Відділу КУК, Ділового комітету та голова Відділу ЛВУ. Відслонення пам'ятника провів Пітер Вонґ, посадник міста Судбури. Благословення уділили о. декан Т. Прийма, о. М. Балагуш, о. прот. Д. Свириденко, о. ієрей М. Кривонос. Вшанування українських піонерів в Судбурській окрузі перевів член МУНО п. Гуцал. Квіти поклали діти „Рідної Школи" філії УНО. Відчитали грамоти Г. Буба українською мовою, П. Бігун англійською мовою. Привіти склали — д-р П. Глібович, голова Провінційної Ради КУК, посол Джім Ґордон, посол Еллі Мартел, алдермен д-р Дела Ріва, Том Ніколсон, Стірлінг Кембел, посадник Ґарсон, п. Вайт та ряд інших гостей, що були учасниками відкриття і посвячення пам'ятника. Українські організації взяли участь із своїми організаційними прапорами. За порядок відповідала Українська Стрілецька Громада під керуванням Романа Барицького. Комітет будови подбав про видання окремої книжечки двома мовами з фотографіями нашого громадського життя, короткою історією українців в Судбурах.

Потім у церковній залі відбулось прийняття, яким керували Г. Буба, О. Катулька та п-і Янковська.

Український пам'ятник в Судбурах — це ще один крок вперед української діяспори. Відвідуючи „Норд Саенс Сентер", українці повинні зайти і відвідати український пам'ятник. Його дуже легко знайти в Судбурах. Честь і слава усім, хто в будь-який мірі причинився до будови українського пам'ятника.

М. Потуторський

Вісті з Брентфорду

Українське середовище Брентфорду, Онт., згуртоване при церкві св. Івана Хрестителя, хоча зі значно зменшеною активною громадою має свій окремий актив, який постійно відзначує всі історичні роковини й тримає прапори нашої присутности на цьому терені. 25-го травня ц. р. за ініціятивою голови місцевого Відділу ЛВУ В. Вівчарука Брентфорд врочисто відзначив роковини смерти сл. п. Головного Отамана Симона Петлюри та провідника ОУН Євгена Коновальця.

Наш парох о. декан Іван Лещишин відправив торжественний Молебень поминальницю й опісля сказав патріотичну проповідь про обидвох вождів. Під час Богослужби наші члени тримали шість прапорів. Зі заспівами „Вічная пам'ять" думки присутніх в церкві летіли трагічними шляхами Роттердаму й Парижу, де ворожа рука замордувала тих, які стояли на на передових фронтах нашої боротьби за незалежність України.

ВІДХІД НА ЕМЕРИТУРУ

Після довгих років праці в лісах, на фармах і у фабриці наш провідний член, довголітній секретар СУМ-у, Відділу ЛВУ і нашої церкви Петро Крутиголова дочекався емеритського віку. З цього приводу родина й приятелі влаштували Петрові окремий прощальний вечір, на який з'їхались приятелі з Торонто, Гамилтону й околиці. Вечором проводив Г. Піх, а присутній на сходинах о декан І. Лещишин побажав П. Крутиголові здоров'я в емеритському періоді його життя.

П. Крутиголова залишив свої родинні Хатки там десь на Підгаєччині в 1947 році. В Канаді відбув він „приписову практику" в канадійських лісах. Після цього він пробував щастя на фармах, відтак опинився у брентфордській фабриці мила. Він належить до прикладних і працьовитих членів нашої громади. Він з дружиною завжди були активними у всіх наших товариствах і установах, що зокрема виразно підкреслив о. декан І. Лещишин у своєму побажанні. Від місцевого відділу ЛВУ побажав спокійного відпочинку і здоров'я П. Крутиголові голова Відділу ЛВУ В. Вівчарук. На його заклик присутні склали на пресфонд „Гомону України" 61 дол.

СЕЛО „УКРАЇНА"

Протягом минулих десяти років завжди в липні Брентфорд презентує англомовному оточенню т. зв. „національні села", де можна бачити культурні надбання національних меншин Брентфорду, поласувати їх страви й подивляти національні строї й танки. Цього року в Брентфорді почали оперувати від 7-го до 14-го липня 16 таких „сіл", а в тому два українські — село „Київ" при українській православній церкві і село „Україна", що його влаштовує наше середовище, згуртоване при українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя. Теж і цього року обидва ці українські села влаштовані елеґантно й зі смаком. Кольоритні національні строї танцюристів, хлопців і дівчат, захоплюють глядачів.

Цьогорічною окремішністю села „Україна" при церкві св. Івана Хрестителя є імпресивна вистава образів нашого маляра Курилика, що її випозичено з музею п-ва Колянківських з Ніяґара Фолс. Добре приготовані страви нашого села мають своє окреме реноме.

У суботу, 7-го липня відбулося офіційне відкриття українського села „Україна". Цю вступну імпрезу звеличав своєю присутністю Владика Ізидор, який пробув у Брентфорді майже два дні. У своїй промові Владика згадав про те, що Брентфорд належить до найстарших українських парафій. З того приводу прем'єр Онтаріо Дейвіс прислав нашій парафії грамоту офіційних ґратуляцій.

При відкритті були присутні теж посли Дерек Блекбирн, Філ Ґіллес, мейор Брентфорду Нюман та о. Радзер з латинської церкви Ст. Безил.

В часі відкриття промовляла теж делеґатка жіночого Відділу КУК в Торонто Н. Підкович та д-р А. Михальчук. Отець декан І. Лещишин влучно підкреслив у своєму слові вагу нашої парафії та її історичне значення.

Цю вступну імпрезу дуже вміло зорганізував голова села „Україна" о. диякон Я. Середа. Вона випала дуже елеґантно, була коротка і своїм змістом дуже влучно репрезентувала зміст і ідею українського середовища. За його працю належиться йому загальне громадське признання.

Мистецькою частиною програми, як щороку, вміло провадив д-р Іван Скрипух. Ліда Скрипух поновно вивела гарні покази українських танців. Їй допомагали Л. Чарковський і Д. Тесля. Організація й виконання цієї важливої брентфордської імпрези вимагало зусилля всієї свідомої української спільноти. Всім тим, які вклали свою працю до цього діла, належиться сердечна подяка. На окреме відзначення заслуговують наші пані з ЛУКЖ, які вклали працю недоспаних ночей, щоб ця наша імпреза була так добре зорганізована й успішно проведена.

В. Бородач

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

Із сумом сповіщаємо
наших Близьких, Друзів та Знайомих,
що в неділю, 22-го липня 1984 року, на 87-му році життя, після довголітньої недуги, помер у Клівленді, Огайо
наш Незабутній
МУЖ, БАТЬКО, ДІД І ПРАДІД

бл. п.

ІВАН МИТРОФАНОВИЧ БІЛОКОНСЬКИЙ

уродженець Чернігівщини, кол. воїн Армії УНР, учасник пам'ятного в'їзду З'єднаних Армій УНР до Києва 31-го серпня 1919 року — згодом репресований большевицькою окупаційною владою.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбудуться із похоронного заведення Колодія-Лазути в Клівленді, а відтак у Савт Бавнд Бруку, Н. Дж. з української православної Церкви-Пам'ятника св. Андрія Первозванного на Свято-Андріївський цвинтар.

Опечалена родина:

дружина — МАРІЯ
сини:
МИКОЛА з дружиною ТЕТЯНОЮ
ІВАН з дружиною ЕЛЬФРІДОЮ
дочка — СОНЯ БІГУН
внуки — НАДІЯ, ЛЕОНІД, МАРІЯ, ГАЛИНА, ЮРІЙ, ВОЛОДИМИР, ІВАН І РЕНАТА
правнуки: ПАВЛО, ГРИГОРІЙ, ГАЛИНА, ЛЕОНІД, ПАВЛО, ВАСИЛЬ, МИКОЛА, МИКОЛА-ЮРІЙ І КАТЕРИНА

Рекордове...

(Закінчення зі ст. 1)

Збірка на кортах на пополудневі лекції

Таборовики підписують петицію в справі комісії дослідження причин голоду.

ра Бабюк, Неля Дигдала, Юстин Сай і Борис Боднарчук.

Таборовики, які прибули з 15-ох стейтів, отримали свідоцтва під час заключного бенкету, який попередила розвагова програма на сцені „Веселки".

Учасники табору теж при єдналися до акції організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні в справі створення спеціяльної комісії дослідження причин і наслідків Великого голоду в Україні в 1932-33 роках. Вони підписали відповідні петиції до Конгресу ЗСА.

Українці Лос Анджелесу попрощали о. Г. Подгурця

За відвічним законом Божої Мудрости, життя-це постійний рух енергії та постійні зміни. Це є запорукою поступу і еволюції. Деякі зміни, на перший погляд, іноді видаються нам небажані і зайві, одначе, згодом, після їх здійснення, ми приходимо до переконання про їхню потребу та користь, тому що „зміни ведуть до кращого" Так і цим разом, коли громаду українського Лос Анджелесу сколихнула вістка про переведення до Митрополичої Централі УАПЦ у Бавнд Бруці, Н. Дж., о. прот. Григорія Подгурця, ми прийняли її зі сумом. А це тому, що протягом девяти років його душпастирської взірцевої активности ми відчули в особі о. Григорія великого ідеаліста, який всеціло віддав себе Богові і Україні та рідній Церкві. В ім'я цих ідеалів він був завжди принциповий та безкомпромісний, голосив слова правди, які були голосом його душі, не звертаючи уваги, чи здобуде цим „одобрення" всіх чи половини тих, яким їх так щиро голосив. Його прямолінійність та відвага боронити ідеал — це незаперечний доказ його відданости своєму священичому покликанню, шлях якого є переважно тернистий.

І ось, коли він закінчив останню Службу Божу в неділю 1-го липня ц.р., своїм прощальним словом він зворушив серця численних присутніх, які складалися не лише з парохіян цієї церкви, але також і сестричних парохій церкви св. Андрія та української католицької церкви Різдва Пресв. Богородиці, всі вони заповнили авдиторію церкви на урочистий прощальний обід, приготований жіночим товариством церкви. За почесним столом засіли біля о. Григорія, парох церкви св. Андрія і його намісник о. митрат Степан Галик-Голутяк, о. митрат Лев Порендовський з дружиною, о. протопресвітер Теофіл Бузенко, парох церкви Різдва Пресвятої Богородиці о. пралат Петро Леськів і його попередник о. крилошанин Михайло Колтуцький з дружиною, а крім них, церемоній-ний майстер, автор цих рядків з дружиною та Ірена Скасків.

Після молитви, яку проказав о. Г. Подгурець, майстер церемонії проголосив тост за здоров'я і майбутні успіхи о. Григорія у Бавнд Бруку, за його дружину і доньок, а присутні, вставши з місць, заспівали їм „Многії літа". Під час урочистої трапези слідували численні привітання і побажання, які започаткував д-р Святополк Шумський, змалювавши о. Григорія як непересічного українського духовного опікуна і відданого патріота, що піклувався його першою парохією церкви св. Володимира та розповів про вклад праці його та його дружини Галини і доньок у нашу громаду в Лос Анджелесі, де вони були завжди активні. Потім щирі побажання та вислови вдячности за його працю на церковному та громадському грунті, зворушливо та по-„батьківськи" передав наш заслужений громадянин та батько української громади Лос Анджелесу Микола Новак. Промовляв також інж. Олег Яремко, який особливо підкреслив велику соборну місію о. Григорія у хвилини братнього всеукраїнського зближення наших громад з наддніпров'я та наддністров'я, згадавши, що о. Григорій уродженець західньої Волині, виказав не раз свій великий хист в об'єднуванні всіх в одну українську сім'ю. Промовляли, бажаючи успіхів о. Григорієві на новому місці праці, о. пралат П. Леськів, о. крилошанин М. Колтуцький та о. митрат Л. Перендовський.

Найбільш зворушливими були слова д-ра Олега Снилика, який ствердив, що „завдяки о. Григорієві в мене є родина та щасливе подружнє життя". Теплими словами дякувала о. Григорієві Ірена Скасків за його християнську поставу та зрозуміння в хвилини болючої втрати її мужа. Зворушливими словами прощав о. Григорія пастор української Євангельсько-баптистської церкви Олександер Гурин, який сказав: „Наша віра чи релігія є питанням душі кожного і кожної. Це наші особисті душевні почування. Одначе, в нас є субстанція, яка возноситься понад релігію, якою є Україна, яка об'єднує нас і повинна об'єднувати в одну родину вічно". Присутні нагородили його бурхливими оплесками. Промовляли ще довголітній дяк церкви св. Володимира Гліб Старовійт, гість зі Сан Дієго п. Коваль та інж. Юрій Ясінський з парохії церкви св. Андрія.

Отець Г. Подгурець, дякуючи промовцям, і всім, що прибули його вшанувати, а особливо жіночому товариству церкви св. Володимира за влаштування обіду, висловив глибоку віру в те, що свою наступну місію Бог допоможе йому успішно виконати, та що парохія церкви св. Володимира під душпастирським проводом його наступника о. митрата Степана Галик-Готуляка буде рости і кріпнути та згодом, можливо, з'єднається в одну парохію УАПЦ з парохією св. Андрія. Слова о. Григорія викликали спонтанні оплески гостей. Останнім промовляв о. митрат, парох церкви св. Андрія, а відтепер і церкви св. Володимира о. С. Галик-Голутяк, який підкреслив заслуги о. Григорія та його великий вклад праці на церковно-громадській ниві, та висловив переконання про те, що переїзд його до митрополичої централі у Бавнд Бруку є актом великого значення для нього і нашої Церкви, тому що ніде так не потрібно підкріплення новою енергією як в Центрі УАПЦ. Він закінчив закликом до присутніх проспівати о. Григорієві „На многії літа". Молитвою закінчено цю прощальну імпрезу. Зворушені присутні підходили потиснути руку свого прикладного священика.

Прощальний обід попередила зустріч, що відбулася в резиденції Івана і Ірени Гриців, в суботу, 30-го червня, яку спільно влаштували друзі з „Рідної Школи", національного балету „Явір", ООЧСУ та Пласту. Всі ці організації і установи високо цінили о. Григорія, тому так щиро прощали, вручивши йому щедрі подарунки як символ вдячности за енергію і труд, які повсякчасно о. Григорій і його родина вкладали тут протягом девяти років.

Д-р Святополк Шумський

Півмільйона туристів відвідують Український Музей

Кілька сотень туристів річно відвідують Український Музей і... Каса Лому, замок, єдиний в північній частині Америки, який почав будувати в 1911 році Сер Генрі МіллПоллатт, канадський фінансист і відданий короні офіцер. Його ідеєю було, щоб замок на горбочку з чудовим видом на місто і озеро гостив членів королівської родини під час їхнього побуту в Торонто.

Та вийшло інакше. Замок цей на будову якого спроваджувано мармур з Італії, червоне дерево з Еспанії, тік-дерево з Бурми, гостить у себе вже 15 років Український Музей! Організація, яка опікується цим музеєм—це „Українська Спадщина і Музей Канади", а в дійсності—це гурт членок жіночих організацій Торонто, які з неможливого роблять дійсне.

Виставка в цьому музеї відкрита щоденно. І тому що Каса Лома вважається туристичною атракцією, тисячі людей з цілого світу переходять щоденно коридорами замку і, очевидно, переходять і нашим музеєм. Чи десь в цілому світі маємо ліпший доступ до глядача-чужинця, який в більшості, напевно, не зайшов би до українського музею, якби це була самостійна установа? Музей також відвідують групи школярів, за інформаціями телефонують ЄБС, журнали, видавництва. Книга відвідувачив має багато вписів у різних мовах, повних захоплення музеєм. Зворушливий момент, і не одноразовий, коли молода людина зі сльозами в очах каже: „Чому ж мене батьки не навчили по-українському?"...Або запис у книзі: „...Ай ем Юк ту..."(я також українець). Або запис відвідувача з Києва: „...Було дуже приємно побувати тут і побачити, що Україна є не тільки в составі комуни, а і в Канаді, і що українці назавжди будуть українцями, де б вони не жили...(Київ)".

Цінністю музею є копія Київського псалтиря з 1397 року, друковане Євангеліє з 1750 року та багато інших вартісних експонатів. Славний маляр Василь Курилик намалював спеціяльну для музею картину.

Кураторкою музею була донедавна Володимира Луччків, яка не тільки з усмішкою відповідала на запитання, але й з усмішкою „воювала словами і фактами", коли приходили туристи, які оспорювали існування України, або її кордонів.

Щоб втримати музей, треба моральної підтримки, рук до праці та фінансів. Управа музею радо вітає тих, що бажають допомогти, в якій би це формі не було.

Управа також працює над здобуття фондів як, наприклад, влаштовує базари, пише і продає писанки таки в Каса Ломі у великодній час, влаштовує новорічні забави також у Каса Ломі, які мають спеціяльний зачарований казковий настрій довкілля. Цього року музей ще має окрему виставку в світлиних, яка називається „80-ліття українців в Торонто".

Варто згадати, що з відділу музейництва при федеральному уряді в 1977 році відвідав музей пан Бровнс. Після докладних оглядин зачислив цей музей до найкращих 10 на 192 музеї Онтеріо.

Каса Лома—надзвичайний здобуток українських жінок Торонто, і наша громада мусить зробити все, щоб їм допомогти, щоб дати їм можливість там втриматися. Жіночі організації Торонто, Комітет Українців Канади, відділ Торонто, жіночі організації Онтеріо, Провінційна Рада Комітету Українців Канади і приватні особи мусять знайти контакт з музеєм і допомогти йому, бо державні „ґренти" в цих економічних тяжких часах зменшуються, а кошти ростуть.

Українці єдині, що мають музей в такому чудовому місці. І ми єдині, що його втримаємо, або ні...

Тож бажаємо всіх успіхів працівницям в музеї, щоб ще довгі роки туристи могли очаровуватися Україною ...в Каса Ломі.

Оксана Бризгун-Соколик

Книжка...

(Закінчення зі стор. 2)

Чортів, їх романтичний та ідеалістичний світогляд, їх особливий стиль життя і їх дію, яка випливала з цього. Може була ця дія трохи особлива, як були особливими ті, що її творили. Але одночасно була вона справді пластова і справді українська дія. Ми думаємо, що її треба записати в рекордах української історії..."

Яким ...

(Закінчення зі стор. 2)

рішальним критерієм виборців буде гасло „пора на зміну", — чи партійна філософія, чи популярність кандидатів, чи існуюча економічна ситуація — усе це виявить щойно підрахунок голосів. Але для нас, українців, не було б добре, коли б курс американської закордонної політики пішов „наліво" з повною іґнорацією історії Сходу Европи.